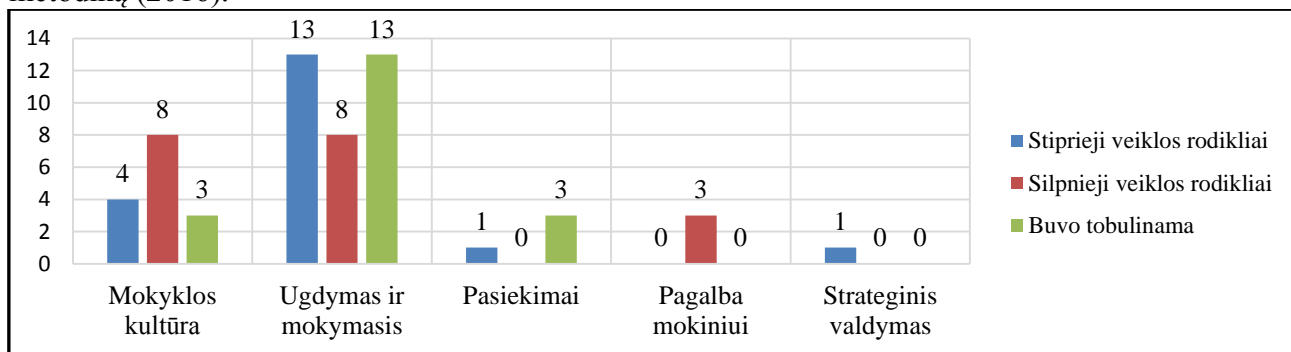

2015–2016 m. m. Šiaulių rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo duomenys

Nacionalinei mokyklų vertinimo agentūrai (toliau – NMVA) 2016 metais pažangos ataskaitas pateikė 19 mokyklų. Nepateikė Meškuičių gimnazija, Dirvonėnų, Šilėnų mokyklos ir Kurtuvėnų mokykla-daugiafunkcis centras.

Ataskaitas pateikusios bendrojo ugdymo mokyklos (toliau – BUM) veiklos kokybės įsivertinimą vykdė pagal Bendrojo lavinimo mokyklos kokybės įsivertinimo rekomendacijas (2009), Mokyklų, įgyvendinančių bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodiką (2016).

1 pav. BUM įsivertinimo rodikliai

8 mokyklose (Gruzdžių gimnazija, Bubių, Bazilionų mokykla-daugiafunkcis centras, Drąsučių, Naisių, Pakapės, Raudėnų mokykla-daugiafunkcis centras, Voveriškių), pagerinta anksčiau buvusi padėtis.

Tobulinant pasirinktą veiklos sritį, mokyklose įvyko šie pokyčiai:

- * daugiau dėmesio skirta ugdymo turinio aktualizavimui, diferenciacijai. Pagerėjo mokytojų metodinės veiklos sklaida, pasidalinimas gerąja patirtimi. Geri individualūs atskirų mokinių pasiekimai olimpiadose, konkursuose, sportinėse varžybose. Mokiniai sėkmingai dirba grupėse atliekant užduotis, žino vaidmenis ir moka pasiskirstyti funkcijas, priimti sprendimus, argumentuoti ir diskutuoti (Gruzdžių gimnazija);

- * mokytojai vedė integruotas pamokas, naudojo aktyvinančius darbo grupėse metodus, organizavo pamokas neformalioje aplinkoje ir už mokyklos ribų (Bubių mokykla);

- * aktyviau dalyvaujama nacionaliniuose mokinių pasiekimų patikrinimuose. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija kaupiama, panaudojama ugdymo procese. Kaupiami mokinių pažangos siekimo aplankai. Karjeros ugdymo metu sukaupta medžiaga ne tik kaupiama, bet vertinama ir atnaujinama (Bazilionų mokykla-daugiafunkcis centras);

- * mokiniams dažniau skiriami namų darbai, kuriuos reikia atlikti dviese arba grupėje. Mokiniai skatinami padėti rečiau sėkmę patiriantiems klasės draugams, o tie, kuriems reikia pagalbos, noriau priima tą pagalbą iš klasės draugų. Daugiau manančių, kad taip geriau išmokstama (Drąsučių mokykla);

- * tobulinant pasirinktą veiklą buvo vykdoma mokomųjų dalykų integracija, diferencijuojamas ir individualizuojamas mokinių mokymas(-is), parenkami ir tikslingai taikomi mokymo metodai, skatinantys mokinių mokymosi motyvaciją, buvo vykdomi projektiniai darbai, organizuota daug renginių, akcijų, talkų, išvykų, varžybų, parodų, į kuriuos buvo įtraukiamos mokinių šeimos ir vietos bendruomenė (Naisių mokykla);

- * suaktyvėjo mokyklos ir mokinių tėvų (globėjų) bendradarbiavimas: padaugėjo tėvų, besidominčių mokinių mokymo(-si) pasiekimais, aktyviau dalyvauja mokyklos organizuojamoje popamokinėje veikloje, iškilus problemoms, dažniau kreipiasi į klasės vadovus ir mokyklos administraciją (Pakapės mokykla);

- * 95% mokinių gerai vertina mokytojų tikėjimą mokinio galiomis. Formuojami aukšti mokinių siekiai. Planuodami individualią pažangą mokiniai pildo aplankus, numato individualius

mokymosi lūkesčius, reguliariai juos aptaria. 2015–2016 m. 72% mokinių padarė pažangą, paskatinti padėkomis ir 1 laisva nuo pamokų diena. Mokiniais reiškiamos padėkos už gerą lankomumą, dalyvavimą renginiuose, olimpiadose, konkursuose. Atlikta ilgalaikės mokinių individualios pažangos analizė (Raudėnų mokykla-daugiafunkcis centras);

* stebima ir fiksuojama individuali mokinių pažanga, atlikti diagnostiniai, standartizuoti testai; jų rezultatai išanalizuoti, aptarti su tėvais, dalykų mokytojais, pagalbos specialistais. Dalykų pamokose sukurti individualios pažangos stebėjimo ir įsivertinimo aplankai (portfolio). Įdiegus el. dienyną, paprasčiau reguliuojamas mokinių mokymosi krūvis, tėvams ir mokiniams operatyviai pateikiama aiški informacija apie ugdymo proceso organizavimą, apibendrinamojo vertinimo laiką, asmeninius mokinio pasiekimus (Voveriškių mokykla).

9 mokyklose (Kuršėnų Lauryno Ivinskio ir Kužių gimnazija, Aukštelkės, Gilvyčių, Ginkūnų Sofijos ir Vladimiro Zubovų, Kairių pagrindinė, Kuršėnų Daugėlių pagrindinė, Kuršėnų Stasio Anglickio, Kuršėnų Pavenčių) keitėsi pasirinkta tobulinama veikla, nes atrasta didesnė ir aktualesnė problema, tačiau pokyčiai vyko:

* pakeitė tėvų susirinkimų formą, todėl 10% daugiau negu 2014–2015 m. tėvų dalyvauja susirinkimuose (Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazija);

* pagerėjo pamokos kokybė: 63% stebėtų pamokų formuluojamas mokymosi uždavinys, numatyti sėkmės vertinimo kriterijai; visi mokytojai žino mokinių poreikius ir pripažįsta mokinių skirtybes; 35% stebėtų pamokų mokymosi tempas, veikla, užduotys diferencijuojamos ir individualizuojamos; 33% mokiniai skatinami veiksmingai įsivertinti. 17% mokytojų taikė kolegialaus grįžtamojo ryšio metodą, kaip galimybę tobulinant pamokos kokybę (Kužių gimnazija);

* ugdymo turinys visose ugdymo pakopose integruojamas pagal 6 temas. Temai skiriama 6 savaitės (Aukštelkės mokykla);

* dėmesys pamokai. Išmokimo stebėjimas, padedantis mokytojui ir mokiniui vertinti mokymąsi ir daro lemiamą įtaką mokymosi pažangai (Gilvyčių mokykla);

* tęsiamas mokinių individualių mokymosi lūkesčių nustatymas ir jų aptarimas su klasių vadovais, dalykų mokytojais ir tėvais. Pamokose naudojamos įvairios ugdymo(si) formos, metodai, užduotys daro mokymąsi aktyvų ir prasmingą. Aktyviau bendradarbiauja mokytojai, aktyvesnis mokinių skatinimas (stendas darbų eksponavimui, dažniau mokiniams rašomi pagyrimai už aktyvumą, iniciatyvumą, gerai atliktą užduotį ir pan.) (Kairių pagrindinė mokykla);

* išmokimo stebėjimui taikė įvairesnius tikrinimo ir įsivertinimo būdus. Standartizuotų testų rezultatai tikslingiau panaudojami siekiant mokinių mokymosi pažangos. Analizuojama surinkta grįžtamojo ryšio informacija, ji panaudojama ugdymo kokybės bei pamokų vadybos gerinimui. Mokymosi pasiekimų lūkesčių planavimas, sisteminga mokinių daromos pažangos analizė ir apibendrinimas davė geresnius mokinių mokymosi rezultatus. Remiantis tyrimo ir apklausos duomenimis, skaitmeninių technologijų panaudojimas (aktyviosios pamokos, darbas išmaniojoje klasėje, virtualūs tiriamieji ir laboratoriniai darbai) pamokose gerino mokinių mokymosi motyvaciją (Kuršėnų Stasio Anglickio mokykla);

* kuriama komandinio darbo ir mokymosi kultūra. Daugiau kaip 50% mokinių yra aktyvūs mokymosi proceso dalyviai, reguliariai aptaria savo mokymosi tikslų įgyvendinimą. Sistemingai matuojama kiekvieno mokinio pažanga, matomi, pripažįstami, skatinami pasiekimai ir pastangos motyvuoja mokinius siekti optimalios asmeninės sėkmės. Tobulinant mokytojų mokymo(si) proceso valdymo kompetencijas, organizuotos asmeninio profesinio tobulėjimo veiklos, atviros pamokos. Suformuluoti šiuolaikinės pamokos kriterijai ir susitarimai dėl jų įgyvendinimo pagerino pamokų kokybę (Kuršėnų Pavenčių mokykla).

Kuršėnų Daugėlių pagrindinė ir Ginkūnų Sofijos ir Vladimiro Zubovų mokyklos nurodė, kad atrado didesnė ir aktualesnė problema, bet pokyčio nefiksavo.

2 mokyklose (Verbūnų ir Šakynos) nesikeitė nuo 2014–2015 m. m. ir tobulinamos tos pačios sritys:

* mokinių pažangumas – 100%, gerėja lankomumas, mažėja nepateisintų pamokų skaičius. Mokiniai skatinami planuoti savo mokymosi rezultatus, įsivertinti, analizuoti ir apibendrinti savo pasiekimus, bendradarbiaujant su tėvais, dalykų mokytojais, klasių vadovais. Atliekama

individualios mokinio pažangos analizė, leidžianti „pamatuoti“ pokytį. Pamokose mokymosi turinys siejamas su gyvenimo praktika, į ugdymo procesą integruota Olimpinių ugdymo programa. Visi mokiniai dalyvauja užklausinėje veikloje (Verbūnų mokykla);

* 50% mokytojų vedė po vieną atvirą ir po vieną integruotą pamokas. Mokytojai ugdomąją veiklą prasmingai sieja su gyvenimo praktika orientuota į mokinių interesus ir ateities poreikius (Šakynos mokykla).

Savivaldybės BUM veiklos kokybės įsivertinimo anketose akcentuoja savo išskirtinumą ir savitumą:

* įgyvendinama kryptingo meninio ugdymo programa, aktyviai dalyvaujama ir pasiekiami aukštų rezultatų dalykinėse olimpiadose, konkursuose, akcijose, vykdoma aktyvi sportinė ir šaulių sąjungos veikla, veikia Adolfinos Dereškevičienės kraštotyros muziejus, jame vyksta aktyvi edukacinė veikla (Gruzdžių gimnazija).

* inovatyvi ir bendruomeniška gimnazija, kurioje socialiai aktyvūs mokytojai ir mokiniai, stipri mokinių savivalda, žymūs mokinių sportiniai pasiekimai, aktyviai ir kokybiškai vykdoma veiklos sklaida (Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazija);

* sukurtas pagalbos mokiniui teikimo modelis, ugdymo karjerai sistema. Vyksta nuoseklus bendradarbiavimas su vietos bendruomene. Susitarta dėl socialinių emocinių kompetencijų plėtojimo, suburta mokinių, tėvų, mokytojų, Kužių bendruomenės narių komanda, rengiant socialinio, emocinio ugdymo (toliau – SEU) viziją, atidaryta SEU klasė, kuriama saugi, mokytis motyvuojanti aplinka (Kužių gimnazija);

* bendruomenės poreikius tenkinanti mokykla, glaudžiai bendradarbiaujanti su nevyriausybinėmis organizacijomis, vykdanči demokratini ugdymą, integruotą ugdymą 3–15 metų vaikams. Besimokanti mokykla šiuolaikinių mokymosi aplinkų panaudojimo srityje ir sistemingai taikanti IT, pritaikant ugdymo procesui transformuoja erdves (Aukštelkės mokykla);

* vykdo etninės kultūros ir tradicijų puoselėjimą, organizuojama įvairi popamokinė veikla Geras mikroklimatas, saugi ir graži aplinka, glaudūs ryšiai su kaimo bendruomene "Bubietis" (Bubių mokykla);

* vykdoma švietėjiška veikla: Romualdo Ozolo lituanistikos centro kūrimas, bendradarbiavimas su Čikagos lituanistikos tyrimų ir studijų centru. Rašomi straipsniai žurnalui „Padubysio kronikos“. Bendruomenė susitinka su žinomais Lietuvoje ir Ukrainoje kultūros, istorijos, kraštotyros veikėjais. Mokyklos direktorius – 2016 m. Šiaulių rajono Metų kraštotyrininkas (Bazilionų mokykla-daugiafunkcis centras);

* svetinga ir kasmet gražėjanti mokyklos aplinka. Mokiniai įvairiapusiškai užimti per pertraukas. Nuo 2000 m. vykdomi tęstiniai sveikatinimo projektai. Aukšti mokinių sportiniai ir meniniai pasiekimai. Gausus knygų (grožinės ir mokomosios literatūros) pasirinkimas bibliotekoje (Drąsučių mokykla);

* mokykla skirianti ypatingą dėmesį kiekvienam mokiniui, savo bendruomenės nariui. Šiais metais mokykla tapo sveikata stiprinančia mokykla (Gilvyčių mokykla);

* puoselėjamos ikūrėjų grafų Sofijos ir Vladimiro Zubovų švietėjiškos idėjos, vadovaujamosi devizu „Garbė, sąžinė, meilė Tėvynei“. Mokykla turi muziejų, gerą materialinę bazę, garsėja sportiniais pasiekimais (Ginkūnų Sofijos ir Vladimiro Zubovų mokykla);

* saugi, skaitanti (biblioteka aktyviai įsijungusi į ugdymo procesą), sportuojanti ir sveiką gyvenimo būdą propaguojanti mokykla. Daug dėmesio skiriama mokinių aktyviam judėjimui: 4 sporto būreliai, per pertraukas mokiniams sudaryta galimybė judėti, išbandyti įvairaus stiliaus sportines veiklas (Kairių pagrindinė mokykla);

* nuolat dalyvauja gamtosauginėje projektinėje ir tiriamojoje veikloje, užsiima sportine veikla, propaguoja sveiką gyvenseną, mokiniai - sporto varžybų nugalėtojai, prizininkai, aktyvūs sportininkai (Kuršėnų Daugėlių pagrindinė mokykla);

* mokyklos kultūros puoselėjimas išsaugant rašytojo Stasio Anglickio atminimą (muziejus; Stasio Anglickio premija mokiniams; jo dukters poetės Jolantos Anglickaitės-Šleževičienės vardu pavadintas lietuvių kalbos kabinetas). Įsteigta vardinė profesorius Konstantino Mateckio premija

mokiniui už geriausias mokymosi rezultatus. Lyderystės ugdymas (Kuršėnų Stasio Anglickio mokykla);

* kūrybiškai plėtojamos savitos tradicijos, susijusios su mokyklos išskirtinumu: aplinkosaugos, sveikatingumo, tolerancijos, lyderystės ugdymu, neįgaliųjų integracija, bendradarbiavimu su vietos bendruomene, projektų rengimu, mobilaus mokymosi idėjos įgyvendinimu, savitų edukacinių erdvių kūrimu, aktyviu mokinių dalyvavimu rajono, šalies ir tarptautiniuose konkursuose, olimpiadose, varžybose (Kuršėnų Pavencių mokykla);

* baltiškų tradicijų puoselėtoja, bendradarbiaujanti su Naisių bendruomene, išnaudojanti Naisių kaimo edukacines erdves. Veikia valančiukų būrelis, priklausantis vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdžiui, jaunųjų ornitologų būrelio nariai – Lietuvos ornitologų draugijai (Naisių mokykla);

* mokyklą lanko ne tik Šiaulių rajono, bet Šiaulių miesto ir Kelmės rajono vaikai. Mokyklą pasirinko, nes yra jauki, nedidelė, kurioje puoselėjami bendruomenės narių tarpusavio santykiai, siekiama ugdymo kokybės (Pakapės mokykla);

* mokykla įsikūrusi jaukiuose patalpose. Maža aktyvi bendruomenė. Kiekvienas skatinamas patirti sėkmę. Propaguojama sveika gyvensena, etninė kultūra, mokyklą garsina folkloro ansamblis „Gerviki“. Mokytojai – kūrybiški, atviri naujovėms, reguliariai vyksta kolegialus mokymasis, patirtis skleidžiama rajone. Skatinamos vaikų iniciatyvos. Į veiklas įtraukiama kaimo bendruomenė (Raudėnų mokykla-daugiafunkcis centras);

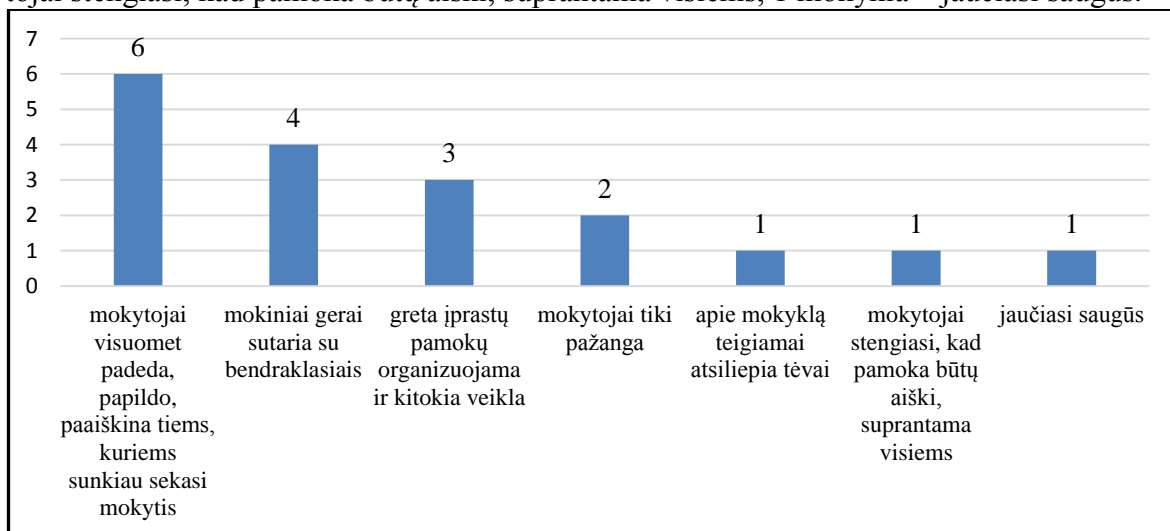
* puoselėjamos ilgametėmis tradicijomis, renginiais, dalyvavimu įvairiose respublikoje organizuojamose akcijose (Šakynos mokykla);

* olimpinio ugdymu (kasmet vyksta olimpinė diena „Penki žiedai“, konkursai, varžybos, susitikimai su sportininkais. Olimpino ugdymo programa integruota į mokomuosius dalykus. Vyksta šeimų sporto šventė). Veikia kraštotyros muziejus, vykdoma edukacinė veikla. Organizuojami bendri projektai su Verbūnų kultūros centru, kaimo biblioteka, mokiniai ir mokytojai dalyvauja folkloro ansamblio „Rugelis“ veikloje (Verbūnų mokykla);

* veikia socialinės veiklos grupė, „Konsultacijų bankas“. Pasiekimai ugdant specialiųjų poreikių vaikus. Kiekvienais metais organizuojamas naktinis seminaras mokiniams „Mes“. 2016 m. mokykla pateko į „Sąžiningumo mokyklų“ tinklą (Voveriškių mokykla).

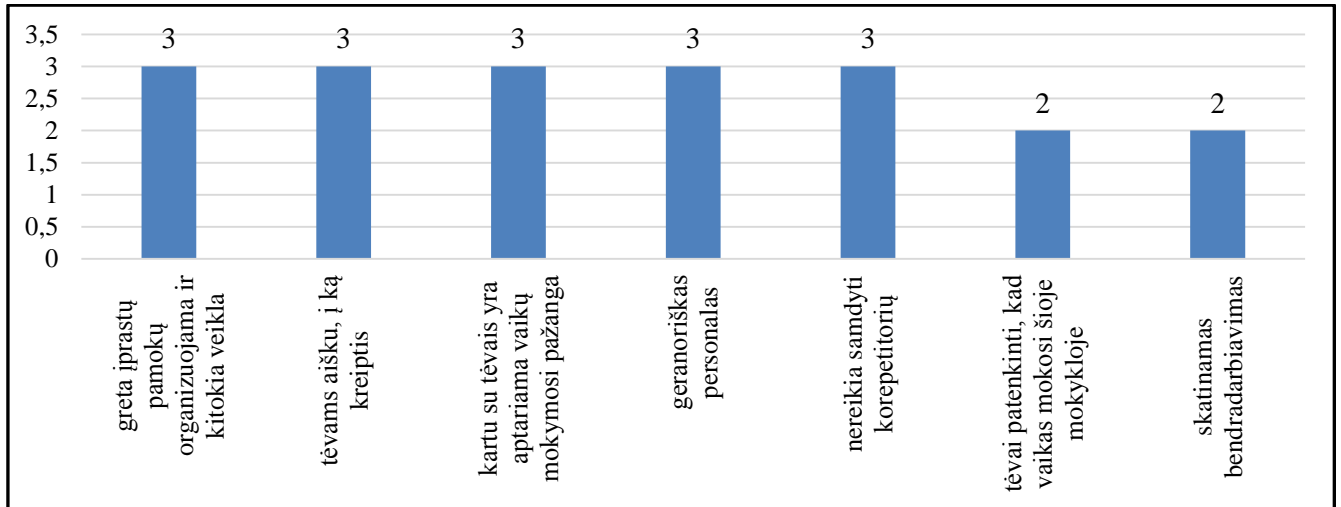
Vertinant veiklos kokybę mokyklose, pasinaudojant NMVA klausimynais, į apklausas buvo pakviesta 1833 mokiniai ir 1811 mokinių tėvų. Į anketų klausimus atsakė 88% mokinių ir 51,5% tėvų.

Mokinių apklausos aukščiausios reikšmės: 6 mokyklose – mokytojai visuomet padeda, papildoma, paaiškina tiems, kuriems sunkiau sekasi mokytis, 4 mokyklose – mokiniai gerai sutaria su bendraklasiais, 3 mokyklose – greta įprastų pamokų organizuojama ir kitokia veikla, 2 mokyklos – mokytojai tiki pažanga, 2 mokyklos – apie mokyklą teigiamai atsiliepiama tėvai, 1 mokykla – mokytojai stengiasi, kad pamoka būtų aiški, suprantama visiems, 1 mokykla – jaučiasi saugūs.

2 pav. Mokinių apklausos rezultatai

Tėvų apklausos aukščiausios reikšmės: 3 mokyklos - greta įprastų pamokų organizuojama ir kitokia veikla, 3 mokyklos – tėvams aišku, į ką kreiptis, 3 mokyklos - kartu su tėvais yra aptariama vaikų mokymosi pažanga, 3 mokyklos – geranoriškas personalas, 3 mokyklos – nereikia samdyti korepetitorių, 2 mokyklos – tėvai patenkinti, kad vaikas mokosi šioje mokykloje, 2 mokyklos – skatinamas bendradarbiavimas.

3 pav. Tėvų apklausos rezultatai

Pagal NMVA mokyklų pateiktus veiklos kokybės įšivertinimo duomenis apibendrina Švietimo ir sporto skyriaus vyriausioji specialistė Alma Sirienė